

A jövő egyháza

A zahumi-hercegovinai szerb püspök olyan egyházat szeretne, amelyik nem csak a templomokat építi, hanem az emberre is odafigyel. **3. oldal**

Válni, de nem tőle

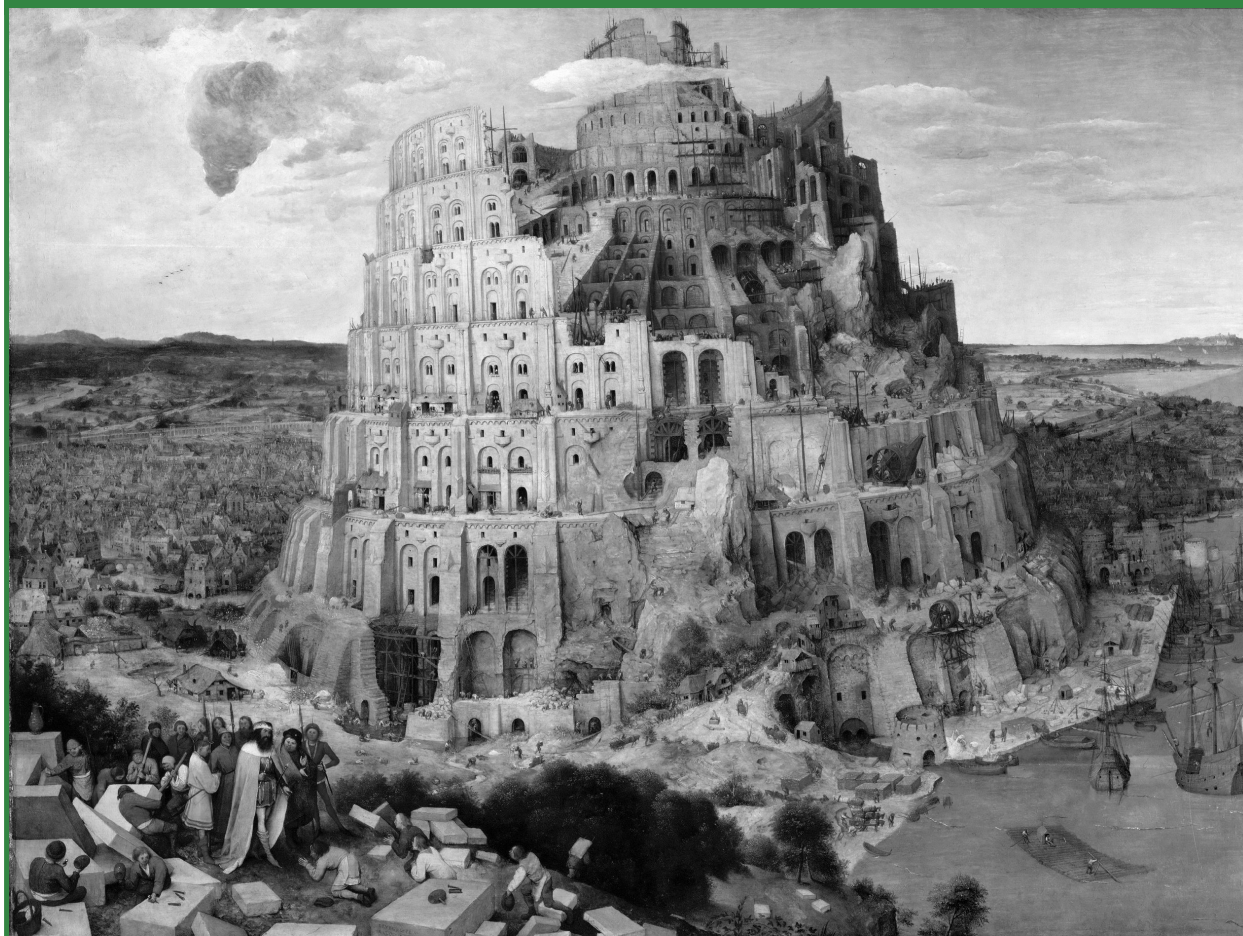
Az elhidegülés, eltávolodás megállítható folyamat egy házasságban. A válni akaró sokszor nem a másiktól, hanem egy élethelyzettől akar megszabadulni. **5. oldal**

Presbiterek a pályán

Hét gyülekezet presbitériuma mérte össze futballtudását a mikolai fedett pályán. Az élmény mellett izomlázsal is gazdagodtak. **6. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2014. FEBRUÁR XXV. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

SZÓLJ ÉS MEGMONDOM, KI VAGY

Az anyanyelv nem csupán az életünkben először megtanult nyelv szavainak és szókapcsolatainak összessége, hanem az édesanyai szeretet és gondoskodás ismerete is. Egy kisgyermek először az édesanya szeretetét tanulja meg, majd csak azután az édesanya nyelvét. Az anyanyelvben a szavakat nem a nyelvtani szabályok, hanem az együvé tartozás érzése köti össze. Február 21-e az anyanyelv nemzetközi napja. A Földön több mint 6000 nyelvet

beszélnek, ezeknek körülbelül a fele veszélyben van. A veszélyeztetett nyelvek közül havonta két, őshonos lakosok által beszélt nyelv hal ki. A nyelvek kihalásának folyamata megállíthatatlannak tűnik. Ahogy egyre kevesebb nyelvet beszélnek, úgy egységesül az emberiség beszéde is. A közös nyelv egyszer már nagy bajok forrása volt. Megszentelt beszéde, közös lelki anyanyelve pedig csak az Anyaszentegyháznak van.

5. NAP: ISTEN EGYÜTT HÍVOTT MINKET A KRISZTUS-KÖZÖSSÉGBE – 133. ZSOLTÁR

„Ímé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak!”

A rövid zsoltárból kitűnik, hogy az élet igazi értékét, a legnagyobb örömet és biztonságot annak ismerete adja, hogy Isten szeret minket. Úgy illene, hogy erre a szeretetre az ember viszont-szeretettel válaszoljon és tisztelje Istenét!

Ehelyett az ember keresztülgázol a világon, kigúnyolja az örök életbe vetett hitet. Keres magának, és talál is új isteneket, melyek aztán elszakítják mindentől és mindenkitől.

Ezzel szemben mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak, akiket sem javak, sem hatalmak nem választanak el, sőt, még ha ezernyi kilométerek is vannak köztünk, lélekben összetartozunk. Mert ilyen közösségre hívtunk el, melyben arra szánjuk testünket-lelkünket, hogy egymást szolgáljuk – mint ahogy a felkent főpap a szolgálatra való megbánás nélküli odaszánást élte meg, mikor az olaj végigcsorgott arcán, ruháján.

Az így megélt testvéri közösség felüdít, boldogít, gyümölcsozik. Csak oda küld áldást az Úr, és életet örökké, ahol ilyen őszinte szeretetben tudnak a Krisztusban testvérek arra törekedni, amik a békességre és egymás épülésére valók.

TÓBIÁS EMÓKE

6. NAP EGYÜTT KERESSÜK AZ EGYSÉGET – 1KOR 1,10-15

„Kérlek..., legyetek teljesen egyek ugyanazon értelemben és ugyanazon véleményben.”

Egyszer egy székely ember, nevezzük János bácsinak, hajtott hazafelé az úton a lovas szekérrel, amikor egy óvatlan pillanatban becsúszott az út menti árokba. Arra járt egy pesti turista, aki azonnal felajánlotta segítségét. János bácsi elutasította a fiatalembert, mondván: majd ő kiszólítja a lovát az árokból. Mancsi, húzd! – kiáltotta először. Nem mozdult meg a ló. – Szeles, húzd! – kiáltotta másodszer. Nem történt semmi. – Sára, húzd! – kiáltotta harmadjára. Ekkor sem történt semmi. – Marcsa, húzd! – próbálkozott negyedjére. Erre a ló kirántotta a szekeret az árokból. – Miért kiáltotta annyit lónak a nevé, János bácsi? – kérdezte a turista. – Azért, mert vak a lovam, és ha azt hitte volna, hogy egyedül van, meg sem próbálta volna kihúzni.

Nem vagyunk egyedül, ez biztató kellene legyen mindannyiunk számára. Pál szinte könyörög azért, hogy keressük és vegyük észre a közösség lehetőségeit és áldásait. Élünk is vele!

RÁCZ ERVIN

GONDOLATOK AZ EGYETEMES IMAHÉTRE

BESZÉDDEL PUSZTÍTOTT KÖZÖSSÉG

A gyors nyelv és a lassú ész általában ugyanabban a fejben helyezkednek el. Érdekesen van kiegyensúlyozva az emberi természet. Valakinek sokat ad, a másinak semmit. De ezt a semmit is valahogy úgy osztja el, hogy az soknak tűnjön.

Ezért aztán a lassú észjárás és az ostobaság gyors, pergő nyelvel szokott párosulni. Olyan is van, hogy valakinek természete a megfontolt

lassúság, ami sok áldást jelent a közösség számára, ha nincs mellé gyors nyelve.

Vannak emberek, akiknek szívében sok szeretet és együttérzés van. Az igazi érzés lassú és csendes. Nem azért, mert gyenge lenne, hanem azért, mert mély. A gyors nyelv a mélység hiányát mutatja. Mélység nélkül pedig nagy dolgok nem születnek.

7. NAP – EGYÜTT KRISZTUSHOZ TARTOZUNK – 1KOR 12,12-27

„...a test egy és sok tagja van...”

Pál apostol a sok tagból álló test egységének szemléletes példájával tárja elénk a keresztyén közösség valóságát és működési rendjét.

A szem észreveheti a szomorú vagy örömtől sugárzó arcokat, és „örülhet az örülőkkel, sírhat a sírókkal”. Kellenek a fülek a gyülekezetben. Azok, akik engedelmesen hallgatják az igét, akik szeretettel, türelemmel, bölcsen képesek meghallgatni másokat. Kellenek a kezek a gyülekezetben. Vannak, kik nem tudnak „szépen beszélni”, „prédikálni”, imádkozni, de tenni – azt igen.

A diakónia: cselekvő szeretet – vannak, akik számára csak ez a hiteles keresztyén tanúságtétel. Kellenek a lábak, akik elmennek a másikhoz megérdeklődni: hogy van.

Korunkban arra hívtunk el, hogy mi, Krisztus-hívők, tekintsük küldetésünknek azt, hogy együtt tegyünk hiteles tanúbizonyságot a Megváltó Jézus Krisztusról, hálát adva, hogy Krisztus testének tagjai vagyunk.

SZIGETI FERENC ERNŐ

8. NAP – EGYÜTT HIRDETJÜK AZ EVANGÉLIUMOT – 1KOR 15,1-8

„Hirdettem nektek az evangéliumot...”

Hirdetni az evangéliumot – gondoskodással és szeretettel. A születés előtti pszichológia szerint a gyermek már az anyaméhben részt vesz az anya érzelemlámpájában, és azokat elraktározta magának. A szomorúság, szorongás, harag, bűntudat, bevésődnek a gyermekbe.

Jelentősen meghatározza a gyermek későbbi életét, hogy akarták-e szülei, vagy sem, kívánt, vagy „véletlen-gyerek”. Az áldott állapotban lévő édesanya lehetősége tehát, hogy megszületendő gyermekével éreztesse: szeretettel várják, gondoskodni fognak róla! Gyermekszületés után a szülők lehetősége, hogy szeretetükkel egy olyan Isten evangéliumát „bírassék”, akiben továbbra is megbízhat, aki az életet akarja.

Hirdetni az evangéliumot – cselekedettel. A növekvő gyermekbe a hit megtapasztalásai akkor vésődnek be, ha olyan személyektől származnak, akiket a gyermek becsül és szeret. Hamis és képmutató tetteink lelepleződnek a gyermekek előtt.

KIRÁLY LAJOS

KEVESEBB TEMPLOMOT SZERETNE A PÜSPÖK

Ha valaki templom- vagy imaházépítésre szánna adományt, az inkább fordítsa ezt a pénzt óvodák, iskolák és kórházak építésére, hiszen van elég templomunk – jelentette ki Grigorije zahumi-hercegovinai püspök.

A szerb pravoszláv egyház püspökének kezdeményezése heves reakciókat váltott ki konzervatív körökben, ennek ellenére meg van győződve tanácsa helyességéről és hasznosságáról. Hozzátette, hogy Hercegovinában egyre több a hívő, és semmi baja sincs a templomépítésekkel, de mi értelme van megépíteni egy templomot, hogyha az üresen marad?

Az ötvenéves Grigorije a szerb pravoszláv egyház egyik legfiatalabb püspöke. Széles látókörű, művelt, intelligens embernek számít, ugyanolyan könnyedséggel beszél a labdarúgásról vagy Mel Gibson filmes istenképéről, mint Szent Száva életéről.

Azok közé az egyházi elöljárók közé tartozik, akik már nem hozhatók összefüggésbe a kilencvenes évek balkáni háborúival, nyíltan kiállt amellett, hogy a háborús bűnösöket ki kell szolgáltatni a hágai törvényszéknek, és gyakran felemeli szavát a korrupció ellen. Szigorúan kitart a keresztyén elvek mellett, nyíltsága miatt a papok fiatalabb generációja között kedvelt leginkább.

FIGYEL AZ EGYHÁZ JÖVŐJÉRE

Úgy tűnik – tájékoztat a szerbiai Magyar Szó –, hogy a püspök tudatosan készül az emberközelibb egyház felépítésére, amikor a szerb pravoszláv egyház belső reformjának szükségességére utal. Ferenc pápához hasonlóan jól tudhatja, hogy ha az egyház csak külsőségekkel és saját magával foglalkozik, nem pedig a rábízott lelkekkel, akkor a hívek, lassan, de szinte biztosan, elfordulnak tőle. Grigorije meg is jegyezte, nem lehet úgy szeretni Istent, hogy eközben ne szeretnénk az embereket, de az embereket sem lehet anélkül szeretni, hogy ne szeretnénk azt az Istent, aki szeretetből teremtette az embert.

NÖVEKSZIK A KERESZTYÉNEK SZÁMA TIBETBEN

A keresztyén misszió tekintetében Tibet a legnehezebb területnek számít, mivel a tibeti buddhizmusnak mély gyökerei, és erős hagyománya van.

MAGÁNYOSAN MEDITÁLÓ BUDDHISTA SZERZETES

Egy teremtő Isten gondolata, aki önmagát az ember kezébe adta, hogy megváltsa a bűnös embert, nagyon nehezen felfogható a mélyen spirituális tibetiek számára.

Ennek ellenére több keresztyén misszionárius csoport is működik Tibetben. Az ő szolgálatuk mindenek előtt a diakónián alapul, hiszen a szegények és elesettek megsegítése sok tekintetben idegen a tibeti buddhizmus számára. Az ember sanyarú életét karmája – megérdemelt sorsa – következményének tekintik, és legfeljebb csak bátorítják, hogy esetleg a következő életben jobban fog menni sora.

Az elesettekhez lehajló keresztyénség viszont egy szerető és gondoskodó Istenről beszél a tibetieknek, akik egyre nagyobb érdeklődéssel fordulnak a misszionáriusok felé.

Az első keresztyén misszionárius Tibetben Antonio de Andrade portugál szerzetes volt, aki az 1600-as évek elején eljutott Tibetbe, ott közel 400 tibetit megkeresztelt. Miután 1630-ban eljött Tibetből, a tibeti láma az általa épített kis missziót leromboltatta. Az első Bibliát tibeti nyelven 1948-ban adták ki. Tibetnek közel 6 millió lakosa van, szinte mindenki buddhista, más vallásokból csak 5000 muzulmán és 560 keresztyén.

ELJÁRÁS EGY KERESZTYÉN BÍRÓNÓ ELLEN

Váratlan fordulatot vett egy családjogi bírósági tárgyalás az Egyesült Államokban: az ügyben bíraskodó bírónőt ítélték el.

Miután egy válófélben levő házaspár jogi ügyeiket, és nemrég született gyermekük nevét illető vitájukat mentek a bíróságra rendezni, az ügy végül az elnöklő Lu Ann Ballew bírónő elleni eljárással folytatódott.

A kisbát Messiasnak szerette volna keresztelni az édesanyja, de ezt a keresztyén vallású bírónő megtagadta, arra hivatkozva, hogy a Messias egy titulus, amit csak Jézus Krisztus hordhat. A kisbaba pedig, hogy ne maradjon név nélkül, a bírónőtől az édesanya családnevét, a Martint kapta meg keresztnévként.

Az édesanya ragaszkodott az igazához, és személyiségi jogai védelmében a

LU ANN BALLEW BÍRÓNÓ

bírói felügyelethez fordult panasszal. A felettes bírói testület helyet is adott a panasznak, és eljárást indított a bírónő ellen személyiségi jogok korlátozása, és a valóságnak a bíraskodással való „megengedhetetlen” összekapcsolása miatt.

A bírónő a sok millió keresztyén vallású ember iránti tisztelettel érvelt, de az ellene eljárást kezdeményező bírói testület a szabadságjogokat fontosabbnak tekintette, és elmarasztalta a bírónőt. Ez az elmarasztalás hosszú távú kihatással is lehet a bírónő szakmai pályájára – hívták fel a figyelmet keresztyén jogvédők.

Az ügygel foglalkozó újságírók pedig kiderítették azt is, hogy az Egyesült Államokban csak az elmúlt esztendőben több mint 700 gyereket kereszteltek Messiasnak, és a 38. legnépszerűbb fiúnév.

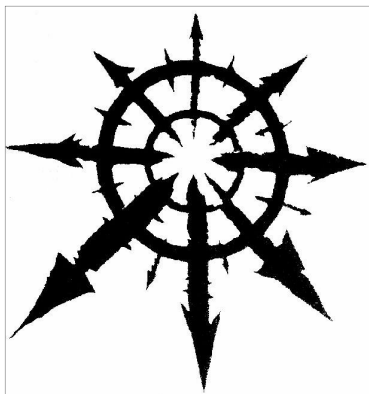
AZ ŐSKÁOSZ

A Teremtés története az őskáosz bemutatásával kezdődik, amit a héber nyelv *tobu va bobu* – kietlen és pusztaság – kifejezése ír le.

A teremtés történetében nemcsak arról hallunk, hogy sötétség volt a mélység felett, hanem arról is, hogy „Isten lelke a vizek felett lebegett” (1Móz 1,2), ami arról tanúskodik, hogy Izrael világfelfogásában ott volt a káosz felett is uralkodó Isten képe.

Az ókori mezopotámiai kultúrák mindegyikénél is fellelhető ez a kép. A babiloni kultúrában létezett egy istenség, Tiamat, aki egyben a kaotikus óceán és egy tengeri sárkány, egy kígyószzerű szörnyeteg megtestesítője is volt.

Az univerzum teremtésének története arról beszél, hogy Isten alkotó sza-

A KÁOSZ NEMZETKÖZI SZIMBÓLUMA

vára a káoszból rend lett, és a sötétség helyét átvette a világosság. Isten határt szabott a káosznak és a sötétségnek, de nem tüntette el teljesen ezeket a világból.

A Szentírásban újra és újra előkerül a kiszámíthatatlan, veszélyes, pusztító őskáosz képe – általában kígyó vagy az ezzel rokon sárkány képében. A csábító kígyó formában jelenik meg Évának, a káosz sárkány-kígyója kerül elő Mózes és a Fáraó küzdelmében (a bot kígyóvá változtatása – 2Móz 7,9), a Leviatán leírásában (Zsolt 74,14) és átvitt értelemben a tenger mélyén élő cethallal Jónás történetében is. A Jelenések könyvének fenevadja is tipikus kígyó- és sárkány-szerű jelekkel rendelkezik.

A Teremtés történetének egyik első próféciája a kígyó fejére taposó Fiúról szól, aki az őskáosz-fenevadat végül legyőző Jézus Krisztus. Krisztus végső győzelméről a Szentírás utolsó fejezetei számolnak be a Jelenések könyvében.

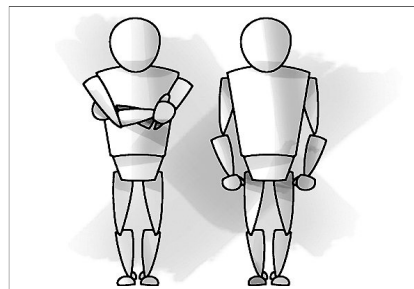
A VALLÁS MINT „JELBESZÉD”

A hit és a vallás egyazon valóság kétféle megközelítése. A hit a belső *tartalom*, a vallás pedig a külső megnyilvánulási *forma*. Ezért kerüljük tudatosan a hitoktatás kifejezést, hiszen a hitet nem lehet tanítani!

Korunk egyik híres teológusa, Gerd Theißen újfajta szemlélettel állt elő. Véleménye szerint a vallásban megélt hit egy nyelv, egy egységes jelrendszer vagy jelbeszéd. Úgy működik tehát, mint az anyanyelv, amelynek ismerete számukra természetes, de használatához nem szükséges, hogy szabályait és bonyolult grammatikáját ismerjük.

Erről a tapasztalatról beszéltek már évszázadokkal ezelőtt a Távoleletről hazaérkező misszionáriusok is. Beszámolójuk szerint a keresztyén misszió legnagyobb akadályát nem az adott ország nyelvének nehézségei jelentették, hanem az, hogy a keleti emberek nem ismerték azokat a szimbólumokat és azt az eszmérendszert, amelyeket az európai keresztyén ember használt.

Számunkra is magyarázatra szorul például Krisztus áldozatának szerepe, hiszen egyházunkban már nem él tovább az ószövetségi véráldozat bemutatásának szertartása, mégis Jézus kereszthalála és feltámadása hitünk egyik alappillére. Talán azért is tudtak a korai keresztyének nálunk hálásabb életet élni, mert ők még átértékelték a vér kiöntésének és az élet helyettes kioltásának mély értékét.

A MOZDULAT IS LEHET BESZÉDES

Egyik mai kolozsvári teológiai tanár képével élve: ha az északi sarkkörön túl élő eszkimóknak a pokol hőségéről kezdünk el beszélni nem biztos, hogy a kívánt elrettenést érzük el, és ne csodálkozzunk az értetlenkedő arcokon akkor sem, ha a bárány vérérről ott prédikálunk, ahol nem is ismerik ezt az állatot.

Pál apostol, amikor ezt mondta: „görögnek göröggé, zsidónak zsidóvá lett”, vajon nem ugyanerre az érthetőségre gondolt? Az örök, megszentelt tartalmat mindig érthető formában és nyelven kell felmutatni.

Ahány nyelvet ismersz, annyi ember vagy – hangzik a közkeletű mondás. Aki azonban a hit megélésének nyelvét nem ismeri, az nem sokra megy a világ összes nyelvén való szóvalással sem!

TOKÁR SÁNDOR

A HARANGSZÓ TÖRTÉNETE

A déli harangszó az 1546-os nándorfehérvári diadalnak állít emléket. Most ismerjük meg magának a harangnak a történetét.

Csengettyűket az egyiptomiak, az asszírok és a kínaiak is használtak már évezredekkel Krisztus előtt. Az Ószövetségben is találkozunk vele a papi öltözet részeként: a gránátalma és az arany csengettyű a palást szélét ékesítette.

SOK MINDENT EL TUD MONDANI

Az első „keresztyén” harangot Paulinus, Nola püspöke (Nápoly melletti település) készítette temploma számára 394-ben. A harangokat már az ókortól kezdve 78% vörösréz és 22% ón ötvözetéből öntik, és tévhit az, hogy ezüst hozzáadásával tisztább hangon szól!

A középkori Európában a harangok széles körben elterjedtek, és mindenk előtt az ellenség közeledésére, tűz, árvíz vagy más veszély jelzésére figyelmeztettek. Vihar közeledtével a mai napig is sok helyen húzzák a harangot, hogy a hanglejtések megakadályozzák a jégkristályok képződését. Később az idő pontos múlását is a harangok jelezték negyedóránkénti és óránkénti kondulással.

A harangok egyházi célra való általános használatát 604-ben rendelte el Sabinius pápa, hogy hangjuk azonos időben hívja az imádság alkalmára Krisztus híveit. A keleti egyházban 871 óta használják a harangokat, de Konstantinápoly eleste után (1453) a balkáni ortodox egyházak nem használhattak ércből készült harangot (tiltja az iszlám), ezért terjedt el a faharang (faállványra felfüggesztett deszka vagy fatábla), közismert nevén a *tóka*. Szerbiában és Romániában mindkettőt használják, Oroszországban pedig az ércharangok terjedtek el, mivel ott az iszlám semmilyen hatást nem gyakorolt az egyházra.

ELVÁLNI, DE NEM TŐLE

A válás nem olyan, mint derült égből a villámcsapás. Lassan alakuló folyamat, amit felismerve meg lehet állítani, és újra boldogságra lehet egymásban találni.

AZ KI NEM MONDOTT SZAVAKNAK KÖVETKEZMÉNYEI VANNAK

A házastársi kapcsolatban élő személyek tudatosan vagy nem tudatosan, de sorrendbe állítják igényeiket. Az anyagiak biztosítása, szakmai sikerek, másokkal való kapcsolattartás, és egyebek mögött csak a sor végén kap helyet a házastársi kapcsolat ápolása: az egymás iránti érdeklődés, a másik megértésére való törekvés, gyengédség, szexualitás.

Az a gond ezzel a sorrenddel, hogyha az időhiány és túlterheltség miatt valamit törölni kell, akkor az általában a sor végén kezdődik, a házastársi kapcsolatnál. A páros élet, az együtt töltött idő megrövidül, és egyre jobban elhanyagolva életképtelenné válik a házasság.

Ezzel párhuzamosan a túlterhelt ember érzékennyé válik, mert csak akkor tudná elviselni terheit, ha több támogatást kapna párjától. És

éppen itt van a gond. A túlterhelésből adódóan megnőnek az elvárások, a másik iránti igények, a nagyobb támogatásra, gyengédségre való vágy, de a családi élet „szervezettsége” miatt éppen ezekre nem jut idő.

Nem az a kérdés: ki a hibás, hogy idáig juttunk? – ez csak vitához, veszekedéshez vezet. A kérdés az: mi kellene legyen a helyes sorrend a párkapcsolat és a család érdekében?

A válási szándék gyakran nem a házastársra, hanem valamilyen tarthatatlan állapotra vonatkozik. Sok esetben igazából nem egymástól akarnak elválni a felek, hanem azzal a lehetetlen helyzettel akarnak szakítani, amit nem tudnak megbeszélni és megoldani.

Nem a másiktól kell elválni, hanem szakítani kell számos, a házasságot romboló szokással, elképzeléssel, melyek elválasztják a férjet és feleséget.

El kell válni attól a tévedéstől, hogy a házasságot csak élni kell, és nem kell beszélni róla. Szükséges az értékek újra és újra történő felfedezése az egymással való nyílt beszélgetések által, és szükséges folyamatosan megbeszélni az igényeket is!

Legfőképpen pedig azzal a tévedéssel kell szakítani, hogy a másinak – anélkül, hogy kimondanám – mindig tudnia kell, hogy mit szeretnék, mert ha igazán szeret, kitalálja a gondolataimat! (dr. Hézser Gábor nyomán)

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF-LEVENTE

ELKÉPZELT SZEMÉLYISÉG

Az internet drámai változást is okozhat a személyiségben és a viselkedésben. Beleszól és alakítja az otthoni életet, a párkapcsolatokat, a szülői képességeket, vagyis azt, hogy „kik vagyunk mi”.

Az a mód, ahogyan az interneten cselekszünk, beszélünk, írunk, olvasunk, gondolkodunk, sokszor jelentősen különbözik a mindennapi életünk jellemzőitől, vagyis a valóságtól. Ezt a jelenséget a szakemberek E-személyiségnek, azaz Elektronikus személyiségnek nevezik. Ez a személyiség pedig sok ember számára nagyon vonzó, mert azt a problémamentes és

KI VAGY AZ INTERNETEN?

ideális állapotot jeleníti meg, amelyek felülírja a valóságot. Az arra hajlamos embernél a valódi identitás könnyen eltorzulhat, amikor bejelentkezik egy internetes oldalra.

Ez egy önmagát erősítő folyamatá válhat: az, hogy valaki a valós életben hogyan látja és értékeli önmagát, aszerint változik, ahogyan a virtuális világban megszületnek és megerősödnek az új személyiségvonásai. Ezek a legtöbb embernél képességeinek eltűzött tudatát, és a többiekkel szembeni felsőbbrendű viselkedést vált ki.

A szakirodalom alapján az elektronikus személyiség kialakulásakor öt, pszichológiai erőnek nevezett beépülő személyiségvonást nevezhetünk meg: a grandiozitás (a határ a csillagos ég), a narcizmus (én állok az internet középpontjában), a „sötétség” (az internet táplálja az agressziót), a regresszió (felnőtt ember léte re gyerekesse válik) és az impulzivitás (nem gondolkodik, azonnal válaszol, reagál, kommentel, dönt).

Ha valakinél jelentősek az internetes és valóságos személyiségbeli különbségek, akkor ez a személyiségnek már egy torzulása, és függőség alakult ki.

SZABÓ SÁNDOR-ZSOLT PASZTORÁLPSZICHOLÓGUS

KIHASZNÁLT SZERETET: AZ ÉRZELMI ZSAROLÁS

Az érzelmi zsarolás családtagjaink és ember-társaink befolyásolásának rendkívül hatásos formája. A zsaroló egyenesen vagy burkoltan azzal fenyeget bennünket, hogy megbüntet, ha nem teljesítjük kívánságait.

Az érzelmi zsaroláshoz két ember kell: férj és feleség, szülő és gyerek, barát vagy szomszéd. Ha bölcsen kezeljük a helyzetet, nem lesz zsarolás!

Az érzelmi zsaroló megtalálja érzékeny pontjainkat. Mi magunk tanítjuk meg neki, mire hogyan reagálunk. A túlzott felelősségérzet, az elismerés iránti csillapíthatatlan vágy, az önbizalomhiány, a félelmek, a bármi áron való béketűrés kiváló táptalaja az érzelmi zsarolásnak.

Az érzelmi zsarolások mindig apróságokkal kezdődnek. Lényegtelennek tűnő engedményeket teszünk, melyekkel meggyőzzük a zsarolót, hogy érdemes tisztességtelen eszközeit bevetnie. A leglényegesebb veszteség, ami a zsarolások következtében ér minket: önbecsülésünk, önbizalmunk rohamos csökkenése.

Pedig ezek a helyzetek egyszerűen megoldhatóak. Sok türelem, szeretet és némi alázat kell ugyan hozzá, de eredményre vezet. Mindezek előtt ne védekező, hanem nyílt, a másik

AZ ÉRZELMI ZSAROLÁS GÜZSBA KÖTI AZ EMBERT

felé forduló álláspontba helyezkedjünk: „Tényleg így látod? Segítenél megérteni, miért olyan fontos ez neked?” Különösen gyerekekkel és fiatalokkal szemben alkudozhatunk is. Ajánljunk fel cserébe valamit, ha ő is tesz engedményt: a cél nem a zsaroló legyőzése, hanem egy közös megegyezés elérése.

Nem utolsó sorban pedig éljünk a világ egyik legjobb fegyverével: a humorral. A vicc segítségével elvehetjük a kijelentéseink élet, kimondhatunk „nem kimondható” véleményeket, és a feszültséget is oldhatjuk.

VIATOR

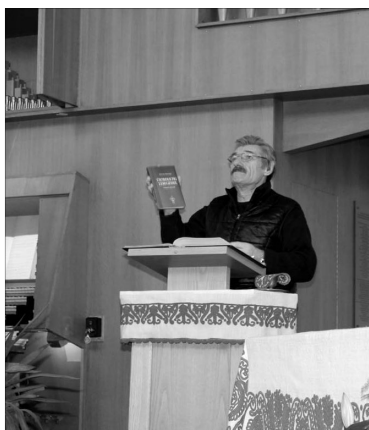
EGYHÁZ ÉS KULTÚRA

Ünnepi istentiszteleten emlékeztek meg a Magyar Kultúra napjáról a Nagyvárad-rogériuszi gyülekezetben. Az eseményen Bihar megyei és nagyvárad-i írók és költők is részt vettek.

Az igehirdetésben Kerekes József, a gyülekezet lelképásztora Jézus Krisztus tanításainak megismerése és a mindennapok életgyakorlatáról szólt, kiemelve, hogy soha nem elég az elméleti tudás, Urunk szavait a gyakorlatba is kell ültetni.

„Az elmélet és a gyakorlat közötti törés nemcsak a vallásban, hanem a kultúrában is megfigyelhető. Igyekezünk kell, hogy művelődési életünkben is össze tudjuk egyeztetni elméleti ismereteinket a gyakorlati tennivalókkal” – hangzott el a lelképásztor köszöntő szavaiban.

A jeles alkalmat Bába Szilvia, a budapesti Duna Palota kulturális vezetője is

GITTAI ISTVÁN KÖLTŐ

méltatta, megállapítva, hogy „ez a nap alkalmat teremt arra, hogy kiemelt figyelmet szenteljünk kulturális értékeinknek, de az év minden napján büszkének kell legyünk a magyar kultúra megannyi képviselőjére”.

Az ünnepi alkalom könyvismertető-kezel folytatódott, Derzsi Ákos kiadó-igazgató Murádin Jenő: Udvardy Ignác című könyvéről beszélt, Szűcs László költő, irodalmi főszerkesztő Tóth Ágnes, Gittai István és az idén januárban elhunyt Kinde Annamária költők versesköteteit ismertette, majd Péter I. Zoltán: Magam szeretem, ha szeretlek, és Főúr, fizetek! – Kávéházi élet Nagyváradon a Monarchia idejében című könyveiről beszélt röviden.

Az esemény a Nagyvárad-Rogériuszi Énekhar szolgálatával zárult.

VIATOR

HANNOVERBE KÖLTÖZÖTT A REV

A Református Egyházak Világközössége (REV) 65 évi munkásság után áthelyezte székhelyét Genfből az alsó-szászországi Hannoverbe, amely ily módon egy újabb, globális jelentőségű egyházi szervezettel gazdagodott.

A Református Egyházak Világközössége a világ 108 országában munkálkodó, mintegy 80 millió egyháztagot tömörítő 227 tagegyház ernyőszervezete.

A Hannoveri Református Gyülekezet zsúfolásig megtelt templomában a Világközösség elnöke, dr. Jerry Pillay (Johannesburg/ Dél-Afrika) végezte az igehirdetés szolgálatát (Zsid 11, 1-11), bizonyoságot téve meggyőződéséről, hogy Isten áldása a Világközösség munkáját az új, mind-egyeddig ismeretlen székhelyen is kísérelni fogja.

Az istentisztelet keretében a Világközösség jelen lévő elnökét, főtákarát (dr. Setri Nyomi, Kenya) és munkatársait több rangos egyházi és világi képviselő köszöntötte.

Az istentiszteletet követő fogadáson a református gyülekezet központjában további köszöntők hangzottak el. A jó együttműködés gazdag lehetőségeit kiemelve felszólalt többek között dr. Stephanie Springer, a Hannoveri Lutheránus Egyház püspöki hivatalának elnök-asszonya és Stefan Schostok, Hannover főpolgármestere is.

A rendezvény utolsó mozzanataként az egybegyűltek átvonultak az alig pár száz méterrel

HÁLAADÓ ISTENTISZTELET HANNOVERBEN

odébb található, és a Világközösség munkatársainak otthon adó Kálvin-központba. Az épület a Világközösség irodáin túl a Németországi Református Szövetség és a Kálvin Alapítvány központjaként is szolgál.

A Világközösség anyagi okokból kényszerült elhagyni Genfet, a kálvini reformáció városát. A valutaárfolyamok kedvezőtlen alakulása eredményeként a tagegyházaktól érkező tagdíjak és egyéb pénzdományok már jó ideje nem fedezték a viszonylag kevés munkatárssal rendelkező központ költségeit és a Világközösség tevékenységeit (egyházi projektek támogatása, ösztöndíjak, stb.), egyre növelve a veszteséget.

ANCA TIBOR LELEKPÁSZTOR

Focipályán estek egymásnak a presbiterek

Sándorhomokon tartották meg 2014. január 12-én a Második Sármelléki Presbiteri Találkozót. Ezen a találkozón fogalmazódott meg a gondolat: jó lenne, ha a presbiter testvérek a labdarúgás területén is összemérnék tudásukat.

Az elgondolást tett követte, és január utolsó hétfőjén Mikolában meg is rendezték a focibajnokságot, ahova hét gyülekezet presbitériuma érkezett meg. Ez a hét csapat feszült egymásnak, s próbálta mindegyik a maga tudása szerint a labdát a kapuba lőni. A színházi kabaré nem egyszer elbújhatott amellett, ami a sportszarnokban futballozás címén történt, de

kisebb-nagyobb balesetektől eltekintve a vég-eredmény is megszületett. A sorrend: Mikola, Egri, Szárazberek, Lázári, Sándorhomok, Batiz és Kispesleke.

Jó lett volna utánajárni annak, hogy másnap, vasárnap reggel ki hogyan tudta palástolni családját előtt az izomláz fájdalmait... Izomláz ide vagy oda, de lassú és meggondolt lépésekkel presbitereink a vasárnapi istentiszteleten is részt vettek.

Itt köszönjük meg a Mikolai Polgármesterei Hivatal támogatását. Isten áldása legyen mindannyiunkon!

KOVÁCS MÁTYÁS PÉTER

EZEN A BAJNOKSÁGON MINDENKI NYERT

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – A JELMEZ

Havas februári nap volt. Az iskolában minden gyerek nagyon izgatott volt, mert farsangi bála készültek. Mindenki titokban tartotta a jelmezét, a tanító néni azt mondta, nem szabad elárulni, hadd legyen meglepetés!

Így hát senki nem tudta, ki mibe fog öltözni. Anyának nem volt könnyű dolga, mert Annácska nehezen tudta eldönteni, milyen jelmezbe öltözzön. Mindig olyasmit talált ki, amit anya képtelen volt megvarrni. Végül megszületett a nagy ötlet: cica lesz. Anyu napokig varrt. Nagyon szép cicajelmezt készített, még bajszot is rajzoltak az Annácska arcára.

Amikor az iskolába ért, Annácska szíve hevesen dobogott. Kíváncsi volt, ki milyen jelmezt készített. Bemenne az osztályterembe, nagyon elkeseredett. Szinte mindenkinek boltból vásárolt, tökéletes jelmeze volt. A sajátját már nem látta szépnek. Megelevenedtek a mesefigurák: Hófehérke, Pókember, Micimackó, és az ő cicajelmeze olyan egyszerűnek látszott a sok csillogó-villogó ruha között.

Kiment a mosdóba és sírni kezdett. Vanda ment utána, hogy vigasztalja, de a vigasz gyengére sikerült:

– Ugyan, Annácska, ne búsulj, jövőre vásárolsz te is magadnak! – hangzott a vigasz, de Annácska ettől még jobban elkeseredett.

– De otthon olyan szépnek tűnt! – szipogta.

– Hát persze, mert még nem láttad az enyémet. – forgott büszkén Hófehérke jelmezében Vanda.

Nem volt mit tenni, Annácskának vissza kellett mennie a többiek közé, mert kezdődött a jelmezverseny. Így hát meghúzódott a sarokban, és cicalányként szerényen álldogált a díszes jelmezek között.

Nemsokára a zsűri összeült dönteni, és a gyerekek izgatottan várták az eredményt.

– Gratulálunk mindenkinek a sok szép jelmezért! – kezdte az igazgató bácsi, a zsűri elnöke. – De az a helyzet, hogy a legtöbben félreértették a feladatot. Mi nem azt kértük

BULYÁKI KITTY RAJZA

töletek, hogy jelmezt vásároljatok, hanem azt, hogy jelmezt készítsetek. Ezt viszont nagyon kevesen tették meg...

Csak három olyan jelmez volt, amit a szülők a gyerekekkel közösen varrtak: Annácska, a cicalány, Zsuzsa, mint Piroska, és Pisti, mint teknősbéka.

A három jelmez közül az Annácské lett a legsikeresebb. Vanda el volt szontyolodva...

Sebaj, gondolta Annácska, Vanda majd jövőre varr valamit, ha nyerni szeretne.

KURTA-TÓTÓS BEÁTA

A FARSANG

A farsang a vízkeresztől (január 6.) hamvazószerdáig, a nagyböjt kezdetéig tartó időszak elnevezése, amelyet hagyományosan a vidám lakomák, bálók, mulatságok, népiünnepélyek jellemeznek.

A keresztyén liturgikus naptárban a farsanghoz nem kötődik jelentős vallási ünnep, alapvetően a különböző népek gazdag néphagyományaira épül.

A farsang a párválasztás időszaka volt, és egyben fontos „esküvői szezon”, mivel a húsvéti böjt időszakában már tilos volt esküvőt tartani. A falvakban a legények szervezték a bálákat. A lányok rokonaik közvetítésével bokkrétát adtak a kiszemelt legényeknek, akik a farsang végén nyilvános színvallásként a kalapjukra tűzték a bokkrétát. A báli szezon és táncmulatság célja az eljegyzés volt.

Az egyik farsangi anekdota szerint egy este néhány fiatal fiú beöltözött halálnak. Vettek a kezükbe egy kaszát, és elindultak. A falu lányai egy háznál összegyűlve fontak. Amikor hírül adták, hogy halál-farsangosok közelednek, visítva bújtak el mindenhová a házban, de a fiúk sorra megtalálták őket, és elvitték a mulatságba. Az ott lakó gazda lánya nagyon csúnya volt. Hogy, hogy nem, ott is felejtették, pedig nem is bújt nagyon el. A gazda a fiúk után kiáltott: – Hé, egyet itt hagyjatok! – Nem baj, az maradjon magának! – kiáltottak vissza a fiúk, s futottak a visító lányokkal tovább. A gazda oda kiáltott a lányának: – Előjöhetsz, lányom, te még a halálnak sem kellesz!

REJTVÉNY – BŰVÖS NÉGYZET!

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Az Úr Jézus keresztje az Ő győzelmének a helye is egyben. Hogy mit győzött le a kereszten, az a rejtvény megfejtése lesz.

Függőlegesen és vízszintesen is ugyanazt az ötbetűs szót írd be!

1. Szállíthat, hordhat.
2. Üdítője, hűsítője.
3. Ezután jön a feltámadás.
4. Esőben sokáig álló.
5. Autó irata népiesen.

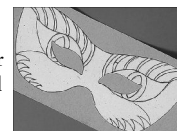
JÓ FEJTŐRÉST!

KÉZIMUNKA

LEHETSZ TE IS CICALÁNY!

HOZZÁVALÓK:

- vastag kartonpapír
- tempera vagy akril festék
- vékony ecsetek
- ragasztó
- olló, tapétavágó kés (ezeket nagyon óvatosan használd!)
- kalapgumi (kb. 40 cm hosszú)

Rajzolj egy ilyen sablont, vágd ki és ragaszd fel egy vastag kartonra. A sablon hátoldalát mindenhol kend be vékonyan a ragasztóval (használd stiftet), hogy festés után is szép maradjon. Préselve szárítsd meg. Ezután jöhet a festés.

JÓ MUNKÁT!

ÉVFORDULÓ

MELANCHTHON FÜLÖP (1497–1560)

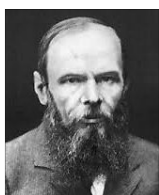
1497. február 16-án született Melancthon Fülöp (Schwartzterdt) német reformátor; Luther munkatársa és tanainak összefoglalója; görög és latin nyelvtudós; „Praeceptor Germaniae” (Németország tanítója); a lutheránus Ágostai Hitvallás (1530) szerzője. Legnagyobb műve, a Loci communes rerum theologicarum (1521), az első nagy protestáns dogmatikai mű, még a szerző életében 50 kiadásban jelent meg. A Módosított Ágostai Hitvallásban (1540) már Kálvin úrvacsoratanához közelít.

SZILÁGYI SÁMUEL (1719–1785)

295 éve, 1719. február 19-én született Szilágyi Sámuel (Piszkárkosi) tiszántúli református püspök; debreceni tanár; a kollégium könyvtárának első igazgatója; bihariószegi, szatmári és debreceni lelkész; Tofeus Dobos Mihály püspök dédunokája. Több irodalmi és vallásos mű fordítója. Hivataláról betegsége miatt 1779-ben mond le. Szobra visszavonulásának és halálának helyén, Hegyközkovácsiban áll. A II. József császárral való ismeretsége hozzájárulhatott a Türelmi Rendelet (1781) kiadásához.

F. M. DOSZTOJEVSZKIJ (1821–1881)

1881. február 9-én hunyt el Fjodor Mihajlovsz Dosztojevszkij orosz író, a lélekábrázoló realista regény mestere. A cári Oroszország szibériai kényszermentekára ítéli, szenvedéseit a *Feljegyzések a holtak házából* c. regényében örökíti meg. Leghíresebb regényei: *Bűn és bűnböjtés*, *A félkegyelmű*, *A Karamazov testvérek*. A pravoszláv hitű, istenkereső író regényeiben jelen vannak a bibliai példázatok, ortodox hagyományok és szertartások, hitküzdelmek és messianisztikus felhangok.

A MAGYAR KULTÚRA LOVAGJA

Dr. Higved István tavaly augusztusban Temesváron elhunyt református lelképásztor kezdeményezésére Budapesten a Corinthia Grand Hotel Royal báltermében posztumusz a Magyar Kultúra Lovagja címmel tüntették ki az egykori lugosi református lelképásztor, költő és műfordító Szombati-Szabó Istvánt.

SZOMBATI-SZABÓ ISTVÁN

A több évtizedes kutató, gyűjtő és rendszerítő munka eredményeként a feledésbe merült költő ma reneszánszát éli. Az évenként megrendezésre kerülő Szombati-Szabó István szavaloverseny, a költő neve által fémjelzett lugosi Irodalmi Kör, a róla elnevezett lugosi utcácska, az emléktábla és a református templom virá-

goskertjében álló kopjafa mind azt jelzik, hogy Szombati-Szabó István hazaérkezett. Nem csak azért, mert 2013-ban, a költő születésének 125-ik évfordulóján volt tíz éve annak, hogy hamvai Budapestről a lugosi kopjafa mellé kerültek, hanem azért is, mert költszete liktető szívekben, érző lelkekben él tovább.

Szombati-Szabó István halálának 80-ik évfordulója (1934) és a Magyar Kultúra Lovagja kitüntetés méltó nyitánya az emlékezés évének. A bánsági magyarság is büszke lehet újabb kiemelkedő személyiségének elismerésére.

RÁCZ ERVIN

INTERNETES NŐVÉR SEGÍT AZ OTTHONI ÁPOLÁSBAN

Hétköznapi embereknek szóló, az otthoni ápolás alapvető ismereteit átadó tudásanyagot tett közzé az interneten a Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

Az ingyenesen elérhető honlap oktatófilmjei és szakmai tanácsai a gondoskodásra szoruló idős emberek, fekvőbetegek, sérültek ellátásához nyújtanak gyakorlati segítséget.

A www.webnover.hu honlapon szakemberek szolgálnak gyakorlatias ápolási tanácsokkal. Az oldalra feltöltött csaknem félszáz oktatófilm mozdulatról mozdulatra haladva mutatja be a legfontosabb tevékenységeket, és a leggyakrabban előforduló ápolási feladatokat.

Ha valaki azt szeretné megtudni, hogyan lehet egy fekvőbeteget erőlködés nélkül átmenetni a kerekesszékre, hol kölcsönözhet állítható kórházi ágyat, esetleg kádliftet, vagy csak arra kíváncsi, mások hogyan tudták feldolgozni ezt az élethelyzetet, hasznos segítséget kaphat a honlapot szerkesztő szakemberektől.

A honlapon válaszra találhatóak a lelki támogatást igénylők, vagy a diétás receptet keresők érdeklődők is.

FRISKA

Egy teológushallgató legációba megy egy székely faluba. Egy útkereszteződésnél meglát egy szekeret, a kezével odainti magához, és határozottan rászól a bakon ülő bácsira:

– Én vagyok az ünnepi legátus, és el kell jutnom Madarasszentiványra. Szeretném, ha elvinne a szekéren! – és a választ meg se várva fel is ül a bácsi mellé.

Az öreg nem válaszolt, hanem elindulnak. Egy jó félóra után megkérdezi a teológus:

– Messze van Madarasszentivány?
– Nincs messze – válaszolja a bácsi.

Egy jó óra múlva megint kérdi a teológus:

– Messze van Madarasszentivány?
– Nincs olyan messze – válaszolja a bácsi.

Még két órai út után türelmetlenül kérdi a teológus:

– Messze van még Madarasszentivány?

– Hát most már elég messze van – válaszolta mosolyogva az öreg székely.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József, Kurta-Tótos Beáta, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.

Felolós szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovai (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felolós vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hívatatokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.